Говор првог замјеника високог представника, Ларија Батлера у Центру за обуку за учешће у операцијама подршке миру

Када сам се прије годину дана обраћао овој групи указао сам на «трансформацију која ће утицати на ову земљу на начин који ће умногоме превазилазити постојеће оквире њеног војног устројства», и том приликом сам рекао да се официри који учествују у Центру за обуку за учешће у операцијама подршке миру налазе на «самом челу» ове трансформације.

Годину дана касније, одлучно се кренуло напријед са трансформацијом и ви се и даље налазите на самом челу овог процеса.

- Прије годину дана прижељкивали смо ситуацију у којој ће јединствене Оружане снаге БиХ дјеловати под командом јединственог Министарства одбране. Данас, ми *јесмо* у тој ситуацији.
2. Прије годину дана с нестрпљењем смо очекивали да видимо које су то могућности и који су то изазови с којима ће се БиХ суочити ако, и када, започне преговоре о стабилизацији и придруживању са Европском унијом. Данас, ми *се суочавамо* са тим изазовима и тек смо на самом почетку у погледу остваривања свих могућности које отвара овај процес.

Ове двије далекосежне промјене – уједињење и модернизација Оружаних снага, и почетак преговора о стабилизацији и придруживању – које су се десиле у склопу послијератног опоравка Босне и Херцеговине и њене транзиције у просперитетну тржишну демократију нису плод случајности, и заправо су

међусобно повезане.

Потпуно професионализоване оружане снаге под демократским вођством државе представљају европску норму. У догледно вријеме надамо се да ће успјешно стварање и одржавање модерне одбрамбене структуре донијети Босни и Херцеговини чланство у Партнерству за мир. Другим ријечима, напредак који је остварен у протеклих неколико мјесеци је усклађен, *и саставни је дио*, укупног искорака који је БиХ направила у правцу све веће и веће интеграције у евро-атланске структуре.

Ипак, модернизација оружаних снага није једноставно само једна у низу реформи која се може означити као завршена, а које доприносе враћању БиХ у породицу европских држава.

Оружане снаге имају посебан и дубок значај за грађане Босне и Херцеговине, можда чак и пуно већи значај од онога који грађани уобичајено додјељују другим институцијама (Када ово кажем обраћам се првенствено оним појединцима међу вама који су у саставу Оружаних снага БиХ, али ова мисао се, наравно, једнако односи и на друге појединце међу вама који долазе из оружаних снага других земаља у региону).

Оружане снаге представљају земљу, и то на веома опипљив начин.

Уколико су Оружане снаге ефикасне и ефективне, тиме не испуњавају само своју предодређену улогу заштите безбједности БиХ, већ такође могу на различите начине одражавати и подржати напредак који је земља остварила у послијератном опоравку и транзицији.

Ви заиста представљате Босну и Херцеговину.

Ваш успјех ће се тумачити као успјех ове земље. Због тога је од кључне важности да ви успијете.

Овдје се ради о нечему што увелико надилази обичну симболику.

Овим се директно утиче на оперативне и административне околности под којима дјелујете.

Прошле године, коначно је укинута обавеза служења војног рока. Данас, по први пут у својој историји, Босна и Херцеговина има потпуно професионалне оружане снаге.

Ово захтијева темељну промјену размишљања, како у оквиру самих Оружаних снага тако и у друштву уопште.

У периоду примјене опште војне обавезе, на припадност у Оружаним снагама се гледало као на оптерећујућу обавезу коју треба *издржати – најмање* продуктивну фазу у образовању младог човјека – и коначно, као на обавезу која је често представљала препреку младом човјеку да прихвати прилике за усмјеренију и кориснију обуку и усавршавање.

Стога, не треба бити изненађујуће то што се на униформу није увијек гледало као на симбол интегритета и успјеха, већ често као на симбол углавном бесмисленог и непродуктивног залагања (или заправо, недостатка залагања!)

Како се улога и природа Оружаних снага буде мијењала у периоду у којем се више не примјењује општа војна обавеза, тако ће се мијењати и углед који Оружане снаге уживају међу грађанима. Временом може доћи до тога да ће се оружане снаге сматрати угледним, поузданим и позитивним дијелом живота ове земље.

Шта ово све значи за оне међу вама који су се одлучили за службу у оружаним снагама?

То значи да сте преузели изузетно велику одговорност с обзиром да ваша каријера не представља обавезу која се не може избјећи, већ се ради о вашем појединачном животном избору. Ви *имате одговорност* према униформи коју носите.

То такође значи да друштво уопште, а поготово оружане снаге, имају веома јасне обавезе према вама.

Ви се сада налазите на почетку каријере о оружаним снагама и ви ћете бити основ нових оружаних снага. У том контексту, Оружане снаге вам морају понудити могућности напредовања у

каријери које постоје у другим организацијама, као што су нпр. могућности које се нуде у главним корпорацијама.

Оружане снаге вам морају понудити прилике за академско и стручно усавршавање, што значи да ћете уколико се након десет или петнаест година службе одлучите на повратак цивилном животу са собом понијети и способности које вам омогућавају да на позитиван и специфичан начин допринесете даљем развоју Босне и Херцеговине.

Овај концепт је сасвим у складу са потпуно различитом војном доктрином која представља тренутни основ за дјеловање Оружаних снага БиХ.

Одговорности Оружаних снага нису више ограничене само на одбрану територије.

- У оквиру настојања БиХ да се прикључи Партнерству за мир и да оствари пуноправно чланство у НАТО-у, фокус ће, што је и сасвим природно, бити на ефикасном учешћу у структурама под водством НАТО-а које су задужене за *колективну* одбрану – с тим да ће ово учешће захтијевати висок степен техничке и оперативне опремљености.
2. У исто вријеме, како БиХ почиње активније да учествује у међународној дипломатији способност ове земље да организује војне јединице у операцијама подршке миру и хуманитарним операцијама ће се постепено морати подићи на виши ниво – дакле, и у овој области ће бити потребне специјализоване и високо развијене способности у оквиру Оружаних снага.

Тако да овдје постоји природна синергија.

Земљи су потребне високо развијене способности које војни официри могу донијети својим повратком у цивилну радну снагу. Исте ове способности су потребне оружаним снагама како би обавиле све захтјевније и сложеније задатке који се постављају пред њих.

Ви сте ти који требате стећи ове способности, као официри и као грађани ове земље.

Овом приликом изражавам своју захвалност генерал бригадиру Хенингу Ларсену, пуковнику Полу Келету и особљу Центра за обуку за учешће у операцијама подршке миру на послу који овдје обављају. Овај посао је у срцу напора на модернизацији и професионализацији Оружаних снага да би се њеним припадницима омогућило стицање потребних способности за учешће у кључним прекоморским операцијама.

Оружане снаге су сада у потпуности интегрисане у професионални живот у БиХ. Ви сте ангажовани у руководним, техничким и оперативним активностима које се могу упоредити са истим тим активностима које се обављају у осталим великим организацијама. У вашем конкретном случају, ове операције су кључне за *безбједност,* као и за добробит ове земље.

Ваша униформа командује респект због онога што представља, а то су професионалне, демократске, модерне и ефикасне оружане снаге. Салутирам вама свима који сте одабрали да је носите.